

Den øgede specialisering og centralisering på sygehusområdet bevirker, at der er øget behov for alternative lokale sundhedstilbud, og dette behov forstærkes af, at antallet af børn og voksne med særlige behandlings- og plejebehov er stigende, antallet af ældre med kroniske tilstande er stigende, og der er i befolkningen en hastig stigning i udbredelsen af livsstilssygdomme såsom fedme, type 2-diabetes og følger af stress.

Der er stigende krav om kvalitet og effektivitet i sundhedsydelse, og samtidig stiller borgerne berettigede krav om at opleve et samlet behandlings-, pleje- og rehabiliteringsforløb på tværs af sektorgrænser i sundhedsvæsenet. Udviklingen går i retning af stadig mere intense behandlingsforløb og kortere indlæggelser på sygehuse og deraf følgende mere komplekse plejeforløb i den primære sundhedstjeneste. Mere end nogen sinde stiller dette krav om en effektiv koordinering af sundhedsydelserne mellem sygehuse og primær sundhedstjeneste og praksissektor.

Opskriften på lokale sundhedscentre kan se ud på mange måder afhængigt af lokale behov og prioriteringer, og der er behov for at bryde med politisk vanetænkning, hvad angår opgaveløsning og opgavetildeling. Sundhedspersonalet kan bruges langt mere offensivt, end tilfældet er i dag, til at fremme sundhed og forebygge sygdom. Gevinsterne er åbenlyse såvel for den enkelte borger som for økonomien, så sundhedscentre er en af de oplagte veje til at få mere sundhed for pengene.

Og det er lige præcis på grundlag af disse udmeldinger fra Sundhedskartellet, at vi har fremsat vores forslag. Så vi ved, at der er taget hul på den her udvikling. Den vil der blive sat turbo på også fremover, og når så den kommission er færdig med sin rapport i januar, håber vi, at der er flere, der vil være modige og tage nogle skridt og sige, at vi skal have sat turbo på den her behandling, for sundhedscentre er altså kommet for at blive, og det er noget, der skal udvikles, og det er noget, vi også skal tage medansvar for og være med til at sætte turbo på og sige, at det er en udvikling, som virkelig skal fremmes i det danske samfund til glæde for borgerne, både de små og de store.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 31:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af starthjælpen og forhøjelse af introduktionsydelsen til kontanthjælpsniveau.

Af Søren Søndergaard (EL) m.fl.
(Fremsat 30/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Enhedslistens forslag går ud på, at Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de nødvendige ændringer i administrative forskrifter om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven med henblik på afskaffelse af de særlig lave satser for starthjælp og introduktionsydelse. Ændringerne skal ifølge forslaget træde i kraft senest den 1. juli 2004. Herefter skal introduktionsydelsen hæves til samme beløb som kontanthjælpen, og alle skal have lige adgang til kontanthjælp uafhængigt af, hvor længe de har været bosiddende i Danmark.

Vi havde i sidste folketingsssamling to beslutningsforslag, der angik samme emne. Jeg skal henvise til regeringens bemærkninger til B 99 og B 105, der blev behandlet sammen.

Kl. 14.30

Forslagsstillerne sætter denne gang spørgsmålstegn ved, om starthjælpen sikrer ethvert menneskes ret til social tryghed og ret til en tilstrækkelig levestandard, og om vi på den måde holder os inden for Danmarks internationale forpligtelser. Forslaget begrundes endvidere med, at de job, som skulle gå hånd i hånd med den nedsatte ydelse, ikke findes.

Det første punkt baserer sig på en undersøgelse fra det såkaldte Starthjælpsnetværk, som bl.a. ser på familiebudgetter for flygtninge, der lever af den lave introduktionsydelse. Undersøgelsen viste angiveligt, at rådighedsbeløbet for alle familietyper ligger under det beløb, som Forbrugerinformation anbefaler som mindste rådighedsbeløb. Tallene fra Forbrugerinformation er de såkaldte discountudgifter.

Undersøgelsesmetoden giver desværre ikke ministeriet mulighed for at regne efter. Undersøgelsen findes nu i en anden udgave, uden at det er forklaret, hvorfor rådighedsbeløbene for starthjælpsmodtagere generelt er steget fra førsteudgaven til andenudgaven, og hvorfor f.eks. udgifterne til personlig hygiejne er faldet fra 406 kr. pr. måned til 342 kr. Men bortset fra det har jeg rent principielt svært ved at acceptere forslagsstillernes argumentation.

For det første lå der familietypeberegninger med rådighedsbeløb til grund for udlændingepakken af 17. januar 2002 og dermed den beslutning, som et flertal i Folketinget traf ved indførelse af starthjælpen. De rådighedsbeløb lå for nogle vedkommende lidt over og for andre lidt under de rådighedsbeløb, der nu fremlægges, og det er jo givetvis huslejen, der udgør forskellen.

Det eneste nye, undersøgelsen tilføjer, er Forbrugerinformations standardbudgetter, men det er en misforståelse, at Forbrugerinformation anbefaler noget.

Tallene baserer sig på, at Forbrugerinformation går ud til en række familier, der er i arbejde, og spørger, hvad de forbruger. Herudfra har Starthjælpsnetværket regnet sig frem til et rådighedsbeløb, der med deres egne ord i forhold til de udgifter, beløbet skal dække, svarer til det rådighedsbeløb, vi fik frem i vores interview.

Det er muligt, at andre ville have en chance for at forstå, hvad dette betyder, hvis talgrundlaget var tilgængeligt for nærmere kontrol, men det tillader undersøgelsesmetoden som nævnt ikke.

Uden at blive teknisk vil jeg tillade mig også at nævne, at Forbrugerrådets familiebudget ikke opererer med begrebet rådighedsbeløb, men med rimeligt forbrug. Og det er lavet som et redskab for alle forbrugere til at få et overblik og planlægge økonomien. Det fremgår, at det er muligt at leve for mindre, og for at gøre dette lettere indeholder materialet en række sparereåd, hvis pengene skal række.

Generelt accepterer regeringen ikke de forskellige standardbasisdiscountbudgetter som relevante grænsebeløb. Det er af flere grunde. De faste grænser strider mod, at man jo netop kan tilpasse sit forbrug på forskellige måder.

Mange mennesker i arbejde har langt lavere forbrugsmulighed efter bolig. De er vel ikke fattige, blot fordi de har valgt at bruge meget på bolig og mindre på andet.

Der er forskel på, hvilken livssituation man i øvrigt er i, så de forskellige beløb er misvisende. Det kan f.eks. være studerende kontra ældre fuldtidsarbejdende. Og endelig, når man har accepteret, at det ikke drejer sig om at overleve, må disse grænser for indkomst for forskellige typer, aldre og situationer klart være et politisk anliggende. Det kan og skal ikke være en teknisk diskussion.

Hvad angår det andet punkt, så tyder intet ifølge forslagsstillerne på, at det er muligt for starthjælpsmodtagerne at kompensere for de lave ydelser gennem ordinært arbejde.

Her refereres til en rundspørge foretaget af Jyllands-Posten til 191 af landets kommuner, hvoraf det fremgik, at kun 125 af 1.400 starthjælpsmodtagere havde fået ordinært arbejde. Det svarer til knap 9 pct.

Kl. 14.35

Der refereres også til en artikel i Politiken, hvor 123 borgmestre siger, at starthjælpen ikke fungerer efter hensigten i deres kommune, og 81 borgmestre svarer, at starthjælpen fungerer efter hensigten.

Jeg har svært ved at forstå, at 9 pct. er så dårligt. Jeg tillader mig at citere et svar på et § 20-spørgsmål fra hr. Søren Søndergaard, spørgsmål S 4141 fra sidste år fra integrationsministeren. Jeg vil lige sige, at i avisen stod der 8 pct., og det må være grunden til, at procentsatsen angives at være 8, men det korrekte tal er 9. Nu citerer jeg så fra svaret:

»At 8 pct. har fået ordinært arbejde er for mig at se en god begyndelse – især når man tænker på, at en del af de 1.400 har haft opholdstilladelse her i landet i forholdsvis kort tid, og ingen af de berørte har været her i mere end 13 måneder. En tilsvarende undersøgelse fra år 2000 viste, at kun 2 pct. af de nyankomne flygtninge var i ordinært arbejde.«

Jeg synes heller ikke, at det er betryggende at basere større lovændringer på, at 6 ud af 10 borgmestre i en avis udtaler, at starthjælpen ikke fungerer. Og der er stadig 81 borgmestre, der udtaler, at starthjælpen fungerer efter hensigten.

Men var det ikke bedre, at regeringen så selv iværksatte en undersøgelse i stedet for at kritisere andre? Det kunne jeg forestille mig nogen vil spørge. Jo, og det er regeringen i færd med. Men en ny lov skal erfaringsmæssigt virke i nogen tid, før det giver mening at måle dens effekt, og man må være realistisk i sine forventninger.

Hvis man skal forholde sig sagligt til problemstillingen, må man gå ind og se på, hvor mange der kom i arbejde efter f.eks. 1 år, dengang de nyankomne fik introduktionsydelse på kontanthjælpsniveau, og så sammenligne med, hvor mange med introduktionsydelse på startniveau der efter en tilsvarende periode er kommet i arbejde. Og det er sådan en undersøgelse, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Beskæftigelsesministeriet planlægger at gennemføre sammen med KL. Her skal vi også se grundigt på udbetalinger af hjælp i særlige tilfælde, hvor der jo er forskellige meldinger fra kommunerne.

Jeg vil slutte med at nævne en lille datakørsel, som ministeriet har foretaget i DREAM, og som også Center for Alternativ Samfundsanalyse har været fremme med. Den viser, at ca. 20 pct. af dem, der modtog introduktionsydelse på starthjelpsniveau i 4. kvartal 2002, ikke længere modtog offentlig forsørgelse i uge 25 2003, og af dem, der i 4. kvartal 2002 modtog introduktionsydelse på kontanthjælpsniveau, var der ca. 15 pct., der ikke længere modtog offentlig forsørgelse i uge 25 i 2003.

Der er tilsyneladende således flere på lav ydelse, der kommer ud af det offentlige forsørgelsessystem, end dem på den høje ydelse. Det må understreges, at datagrundlaget er lidt spinkelt, og Center for Alternativ Samfundsanalyse finder frem til henholdsvis 20 pct. og 13 pct.

Det centrale er, at den lave ydelse kan påvises at have en positiv effekt, og her er det særlig vigtigt at tage i betragtning, at dem på den lave ydelse har været i kommunerne i kortere tid end dem på den høje ydelse, og at al erfaring viser, at afhængigheden af det offentlige system falder med opholdstiden.

Selvfølgelig kan variationen godt skyldes andre forhold såsom forskelle i modtagergruppernes køn, alder, uddannelse og nationalitet, men ud fra tallene kan man ikke komme til anden konklusion, end at starthjælpen virker efter hensigten. Hvordan CASA kan fremlægge en modsat konklusion i dagbladet Politiken, kan de jo kun selv forklare.

Regeringen skal indstille, at beslutningsforslag nr. B 31 forkastes.

KL 14.40

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Da vi for efterhånden nogen tid siden drøftede det, der dengang hed L 126, altså forslaget om indførelse af starthjælp, kunne vi i skemaet til lovforslaget se, at målet på længere sigt var en besparelse på 1.090 mio. kr. Og så var der måske også lidt modregninger til kommunerne, men man regnede også med, at kommunerne ville komme til at spare ved nogle forenklinger.

Så jeg vil gerne bede ministeren om at bekræfte, at ministeren i et svar til fru Anne-Marie Meldgaard faktisk i dag, eller var det i går, på spørgsmål S 621 har oplyst, at kommunerne er blevet kompenseret med 20 mio. kr. på grund af det ekstra bøvvl, lovændringen har givet kommunerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren ønskede ikke nogen teknisk diskussion. Så var det lidt sjovt med så mange tal og undersøgelser og kørsler osv., men jeg vil prøve at gøre det konkret.

Kan ministeren forklare, hvordan det kan hænge sammen, hvis man ønsker, at folk skal blive velintegrerede i det danske samfund – de skal blive aktive og tilskyndes til at få arbejde i stedet for at blive til klienter – at det, man så sikrer, er, at de har så lidt at leve for, at hver gang de har behov for den mindste smule ekstra, hvis et af børnene skal have sko, hvis et af børnene skal have en vinterfrakke, er de nødt til at søge om det på kommunen? De har så lidt at leve for, at de ingen muligheder har for at deltage i foreningslivet, og børnene har ingen mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter osv.

Hvordan hænger det sammen, hvis man ønsker at fremme integrationen i samfundet?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu skal jeg jo nødig blive teknisk, men de tal, jeg lige fremlagde før, viste jo, at flere af de mennesker, der var på starthjælp, hurtigt kom ud af det offentlige forsørgelsessystem.

Så vil jeg gerne til fru Line Barfod sige: Det gamle system fungerede jo ikke, og det er derfor, at regeringen har lagt kursen om i den her sag.

Det her med at parkere mennesker på offentlig forsørgelse har jo vist sig ikke at hjælpe flygtninge og udlændinge, der kommer her til landet. Vi er vel alle sammen kommet til den erkendelse nu, at det vigtigste er at skaffe mennesker arbejde hurtigst muligt, for integration sker bedst i forbindelse med et arbejde. Så derfor nødvendigheden af denne kursomlægning, og det er jo glædeligt, at foreløbige tal bekræfter, at vi har set rigtigt, og at det går den rigtige vej.

Til fru Karen Klint kan jeg ikke sige andet, end at jeg går ud fra, at de svar, jeg har afgivet, er korrekte.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er der, som ministeren selv var inde på, mange måder at læse de her tal på, så det vil jeg ikke begynde at tage en lang diskussion om her.

Men i forhold til om integrationen virker eller ej, siger ministeren, at det vigtigste er at skaffe arbejde. Hvad er det så lige præcis, man gør for at skaffe arbejde? For hvis det eneste, man gør, er at straffe de mennesker, der ikke har arbejde, giver det ikke så mange flere arbejdspladser. Så hvad er det helt præcist, regeringen gør for at skaffe arbejde til disse mennesker ud over at skære ned, så de næsten ikke har noget at leve af?

Så er det da muligt, at ministeren synes, at integrationen virker. Nu bor jeg på Nørrebro, så der kan jeg jo dagligt se et af resultaterne, nemlig at der bliver flere tiggere. Tidligere var der altså ikke tiggere på Nørrebro, men nu kan man ikke gå hen i supermarkedet og købe ind, uden at der som regel står et par stykker på vejen og prøver at samle nogle penge ind, så de har bare lidt at leve af. Men man kan selvfølgelig også have den opfattelse, at det er sådan et samfund, man ønsker. Det er ikke det, vi ønsker fra Enhedslistens side. Der mener vi, man skal have penge nok at leve af; så man ikke er henvist til at tigge på gaden.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Ministeren har også i et samråd i Integrationsudvalget, det var godt nok især integrationsministeren, bekræftet, at man skal være opmærksom på de tal, der kommer. Man kan også lave de talberegninger, man nu ønsker at bevise. Og jeg kan forstå, at beskæftigelsesministeren er meget beklemmt ved nogle af de undersøgelser,

der findes, også fordi der kan være en vis interesse i det.

Derfor vil jeg godt spørge beskæftigelsesministeren, hvor stor en tillid han har til de undersøgelser, som Magtudredningen er kommet med? For man kan jo ikke sådan sige, at Magtudredningen i sig selv var et venstreorienteret projekt, der bare var overhumanistisk. De var vel forholdsvis objektive i det forskningsprojekt. Og de beskriver jo netop, at folk, der har økonomiske problemer, også bliver sat uden for demokratiet.

Jeg vender lidt tilbage til det i min ordførertale, men det var mere for at høre, om beskæftigelsesministeren er opmærksom på, at selv Magtudredningen er bekymret for, at starthjælp er en så lav ydelse, at den i sig selv modarbejder integration.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Man kan jo have mange diskussioner om, hvorvidt starthjælpen virker, som ministeren udtrykker det, og man kan jo slå hinanden i hovedet med mange tal og paragraffer. Hvis vi nu lader den diskussion ligge et øjeblik og så kigger på en gruppe af flygtninge, som jeg ikke tror, vi kan være uenige om sandsynligvis aldrig kommer i arbejde, nemlig de traumatiserede flygtninge, dem, der virkelig er helt ude, marginaliserede, færdige på arbejdsmarkedet, med store psykologiske problemer, så overvejede regeringen, om denne gruppe af flygtninge måske i det mindste kunne undtages fra starthjælpen.

Når jeg siger det her, er det ikke, fordi vi helt har opgivet håbet om at få regeringen på bedre tanker med henblik på starthjælpen generelt. Men for denne lille gruppe flygtninge burde vi, med alle de argumenter, som ministeren er kommet med indtil nu, kunne blive enige om, at der fungerer det i hvert fald ikke. Så burde vi ikke dér have en lille smule menneskeligt format og spørge: Hvorfor skal de mennesker, der kommer til Danmark under de vilkår og med de problemer, proletariseres fra starten?

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu skal jeg bekendtgøre, at det her forslag om starthjælp er et af de bedre forslag, denne her regering har gennemført. Det sikrer, at mennesker,

når de kommer her til landet, altid får et incitament til at gå ud og påtage sig et arbejde.

Jeg vil gerne sige, at den diskussion, som Enhedslisten og nu Det Radikale Venstre lægger op til, jo burde basere sig på, at man opnåede nogle bedre resultater, da Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre var i regering. Det viser alle tal at man ikke opnåede.

Jeg synes, det rigtige er, at der skal være et incitament for alle mennesker til at komme ind på arbejdsmarkedet. Det gælder også mennesker, der har andre problemer. Vi må aldrig opgive de mennesker. Alle vores undersøgelser omkring kontanthjælp viser, at på et eller andet tidspunkt kan folk komme ud på arbejdsmarkedet.

Vi har set, hvordan de har gjort i Grindsted på Danish Crown, hvordan de har gjort i Horsens osv. Vi må aldrig, aldrig, aldrig opgive perspektivet om, at folk kan komme ud og blive selvforsørgende og få et arbejde. Og derfor er jeg grundlæggende uenig i det, hr. Lidegaard siger, nemlig at der er nogle mennesker, vi skal putte over i den kasse, og at kommunerne ønsker nogle andre over i den kasse, for »det er nok håbløst«, og »det er nok svært«.

Vi må aldrig indrette det offentlige system sådan, at vi opgiver det perspektiv, at folk kommer i arbejde og bliver selvforsørgende. Og derfor er denne her lov nemlig rigtig. Den sikrer, at de mennesker ikke bliver puttet ind i en lejlighed et eller andet sted, hvor deres kontakt til omverdenen er en parabolantenne hjem til hjemlandet, men at de kommer ud på rigtige arbejdspladser og bliver integreret i det samfund, som de skal bo i resten af deres liv.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren har endnu ikke svaret på, hvad det er i dette forslag, der gør, at mennesker ikke bliver isoleret i en lejlighed, men kommer ud på arbejdsmarkedet. Hvad er det, der sikrer, at de arbejdspladser er der, som de kan komme ud på? Det er der ikke et eneste bud på fra ministeren. Hvis ministeren stillede op, at når folk kommer, får de tilbudt et arbejde, så kunne man begynde at diskutere det.

Men det gør man jo ikke. Man siger: Der er ikke noget arbejde, men vi skærer i jeres ydelser, så I ikke har nok at leve af, og så håber vi på, at I på en eller anden måde selv kan fremtrylle noget, eller hvad er det, ministeren forestiller sig? Og så sagde ministeren, at det her er et af de

bedre forslag. Så vil jeg nødig se de dårligere forslag fra regeringen.

Ministeren spørger, hvad der er af erfaringer. Dengang man havde revalideringsydelsen, indtil 1993, hvor folk havde meget lidt at leve af og hele tiden skulle søge om ekstraydelser, så man, hvor mange der blev klientgjort, hvor mange der aldrig nogen sinde fik færdiggjort deres uddannelse og kom ud på arbejdsmarkedet.

Men da man hævdede revalideringsydelsen, så folk kunne leve af den, så de kun skulle koncentrere sig om at komme på arbejdsmarkedet og ikke bruge kræfter på at søge ekstraydelser, så hjalp det lige pludselig, så folk kom igennem studierne. Og derfra har vi en rigtig god erfaring om, hvor vigtigt det er, at folk har nok at leve af og ikke skal søge om hvert eneste par barnesko.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Kære minister, der er jo ikke nogen i denne sal, der er uenig i, at folk skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, at folk, der kan, skal være selvforsørgende. Det er ikke det, debatten går på. Jeg forstod, at den radikale ordfører rejste problemet omkring dem, som alle er enige om aldrig får en arbejdsmarkedsrelevant situation, som aldrig bliver selvforsørgende.

Da vi første gang behandlede loven om start-hjælp, lovede ministeren fra denne talerstol, at der ville blive taget særlig hånd om de mennesker, som oplagt aldrig nogen sinde kommer på arbejdsmarkedet enten på grund af handicap eller andre forhold, som har stjålet deres arbejdsevne.

Det bliver da interessant at få afklaret – vi får det måske ikke her i dag, men så under udvalgsarbejdet – hvor mange mennesker man så har givet en kort sagsbehandling netop for at sikre, at de har et andet forsørgelsesgrundlag end start-hjælp. Men ministeren må da godt løfte sløret lidt i dag.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det er jo fascinerende, at man kan have så tilsyneladende ens målsætninger og nå til så forskellige konklusioner. Når ministeren siger, at han ikke ønsker at putte folk i kasser, så kunne det jo være fristende at spørge ministeren, hvorfor det kun er for indvandrere og flygtninge, at denne her starthjælp gælder, og ikke for resten af den

danske befolkning. Hvem er det, der sætter folk i kasser her?

Når vi har den helt grundlæggende fælles målsætning, at vi gerne vil hjælpe folk til at komme ud på arbejdsmarkedet, så må jeg sige, og det vil jeg gerne sige åbent og ærligt, at den tidligere regering forsøgte sig med en introduktionsydelse. Vi prøvede den, vi fandt ud af, at den ikke virkede, og vi trak den tilbage. Vi afprøvede den mekanisme. Vi ved bevisligt, at den ikke virkede.

Når jeg nu så hiver en særlig gruppe frem og spørger: Kunne vi i det mindste ikke blive enige om, at den undtager vi, selv om vi er uenige om den store gruppe, så er det netop af de grunde, som fru Karen J. Klint var inde på, at vi ved, at vi har en lille gruppe af folk, som ikke har en jordisk chance, som lever under kummerlige vilkår, og som i forvejen har en så tung bagage med, at jeg simpelt hen ikke mener, det er anstændigt ikke at tilbyde dem ordentlige levevilkår i Danmark.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Til hr. Martin Lidegaard vil jeg godt sige, at jeg ikke er enig i, at den tidligere introduktionsydelse ikke fungerede. Den blev jo stoppet efter så kort tid, at man næppe kan udlede det ene eller det andet.

Men jeg vil gerne have lov at sige, at den tidligere regerings politik på det her område slog fejl. Man parkerede folk på kurser og offentlig forsørgelse i håb om, at de lærte dansk på et eller andet tidspunkt og så blev arbejdsmarkedsparate. Den linje har vi jo opgivet nu. Jeg går ud fra, at vi alle er enige om, at den første prioritet er hurtigst muligt at få folk i arbejde, så kan det være, man lærer automekanikerdansk eller slagteridansk eller et eller andet, men man kommer ind i det danske samfund og bliver ad den vej integreret.

Der vil jeg bare gerne sige, at der selvfølgelig må være et økonomisk incitament til at komme i arbejde. Vi har jo netop kunnet påvise eksempler på – også da vi lavede »Flere i arbejde« – at når man først kommer på kontanthjælp, så vil der aldrig, aldrig nogen sinde være et økonomisk incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet.

Det er jo netop de hjørner, som vi – jeg – gerne vil gøre op med, fordi jeg tror, vi gør mennesker en bjørnetjeneste ved at argumentere som

hr. Martin Lidegaard, at det er synd for den ene gruppe, og det er synd for den anden, for hvis vi gør folks problemer til kernepunktet i det her, så overser vi den hjælp, der ligger i at give et skub til at komme ud i samfundet.

Må jeg så godt sige – meget af det her kan vi jo vende tilbage til under udvalgsbehandlingen af det her forslag – at ifølge den seneste statistik fra juni 2003 var der 9.265 personer på introduktionsydelse på kontanthjælpsniveau i juni 2003. Heraf fik 3.735 personer hjælp i særlige tilfælde svarende til 41 pct. Det beløb, der i gennemsnit blev ydet, var 2.425 kr. til dem, der fik på kontanthjælpsniveauet.

I samme måned modtog 1.735 personer introduktionsydelse på starthjælpsniveau, heraf fik 826 personer hjælp i særlige tilfælde svarende til 48 pct., men det beløb, de fik i gennemsnit, var 2.300 kr. De, der var på den lave hjælp, fik altså i gennemsnit et lavere beløb i supplerende ydelser end dem, der var på den høje sats.

Kl. 14.55

Det betyder også, at de personer, der har været her længst, modtager mest hjælp i særlige tilfælde, og det er særlig bemærkelsesværdigt, fordi hjælp i særlige tilfælde i reglen antages at være højere, umiddelbart efter at udlændingene er blevet boligplaceret, fordi de i den periode har haft etableringsudgifter. Men disse ting kan vi jo vende tilbage til under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er jo glad for, at ministeren så ærligt og åbent fremlægger, at det her simpelt hen handler om at få folk i arbejde. Det er det, det handler om. Derved ved vi jo også, hvad der venter kontanthjælpsmodtagerne, altså ganske almindelige kontanthjælpsmodtagere, på et senere tidspunkt, for der er jo ikke nogen bestemt grund til, at det kun er udlændinge eller folk med en udenlandsk baggrund, der skal i arbejde. Selvfølgelig skal almindelige danskere også i arbejde. Og når nu det her forslag ifølge ministeren er så godt til at få folk i arbejde, så er det jo kun et spørgsmål om tid, f.eks. lige efter næste valg, for man vil næppe sige det før valget, så vil angrebet på kontanthjælpsmodtagerne komme, eller vil man lade danskere i stikken? Vil man lade folk på kontanthjælp i stikken?

Nå, man kan så stille spørgsmålet: Virker ministerens ræsonnement så? Og der vil jeg godt bede ministeren om at bekræfte, at hvis der er en

person, og vedkommende kan så være på kontanthjælp eller på starthjælp eller introduktionsydelse, der får anvist et arbejde og siger nej til det, så mister denne person sin ydelse. Vil ministeren bekræfte det, og vil ministeren også dermed bekræfte, at det altid, altid, uden undtagelse kan betale sig at tage anvist arbejde?

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Som det er ministeren og alle partier her bekendt, har Det Radikale Venstre indgået en stribe forlig netop med henblik på at få flere folk i arbejde, med henblik på ikke at pakke folk ind, men at give dem chancen osv., osv. Men dér, hvor skoen trykker, er jo lige præcis dér, hvor hr. Søren Søndergaard tager fat, nemlig: Hvad er logikken i, at starthjælpen virker lige præcis for flygtninge og ikke for andre danskere? Hvad er logikken i at lave den kasse rundt om de mennesker og sige: Her er der altså brug for at skru yderligere på incitamentknappen i forhold til alle de andre incitament, som vi har været fæles om at skru på i forhold til arbejdsmarkedet.

Jeg må lidt forstemt sige, at jeg stadig væk ikke kan se anden grund til at tage lige præcis denne her befolkningsgruppe ud, end at det er noget, som regeringens støtteparti lægger vægt på, at det er noget, som man kan gøre, uden at folk råber alt for højt, og at det er noget, man kan gøre for at spare penge. Jeg kan ikke se nogen arbejdsmarkedsfaglige årsager til, at man skulle tage en lille bitte gruppe ud og behandle den anderledes.

Derfor er det bare, jeg appellerer til: Hvis det er baggrunden, kunne vi så ikke blive enige om i det mindste at frede dem, der i forvejen ligger helt ned?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har vi jo diskuteret spørgsmålet om integrationsydelse flere gange i Integrationsudvalget. I den forbindelse har vi så også diskuteret, hvilke kommuner der yder tilskud til de her enkeltudgifter og hvilke, der ikke gør, og dér var der så en nordsjællandsk kommune, der simpelt hen havde sagt, at de ikke yder tilskud til enkeltudgifter, fordi det er regeringens politik, at man ikke skal have det, og derfor får man det ikke.

Så det er meget vigtigt, at når beskæftigelsesministeren argumenterer for, at de folk, der er på introduktionsydelse, ikke får tilskud til enkeltudgifter, så er det ikke, fordi de ikke har brug for

det, men fordi kommunen simpelt hen har besluttet sig for, at de ikke skal have det af politiske grunde. Og der skal man jo så også huske på, at man har en stor præcedens, når det drejer sig om kontanthjælp. Der har vi jo Ankestyrelsens afgørelse systematisk gennem mange år, der gør, at man ikke bare kan skalte og valte og træffe den her slags beslutninger, som nogle kommuner har gjort.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg håber, at perspektivet og målet for alle på offentlige overførselsindkomster, alle, der er på kontanthjælp eller modtager arbejdsløshedsdagpenge, er at komme i arbejde. Det må gælde i enhver situation og i alle situationer.

KI. 15.00

Så ved vi selvfølgelig godt, at der er nogle, for hvem vejen er længere. Der er mange danskere, der skal på alkoholafvænnning, narkoafvænning osv. Men jeg vil aldrig acceptere, at perspektivet ikke er, at alle kommer ud og bliver selvforsørgende og får et job. Derfor til den der argumentation med, at så kan vi lige gøre sådan for en gruppe og lige gøre sådan for en anden gruppe: Vi skal selvfølgelig hjælpe, men perspektivet er altid at komme ud og få et almindeligt job på det almindelige arbejdsmarked.

Når vi tager fat i spørgsmålet om udlændinge, der kommer til Danmark, er det jo, fordi de har brug for et særligt skub ud på arbejdsmarkedet, fordi arbejdsmarkedet og integration hænger så fantastisk nøje sammen. Det er derfor, at vi er nødt til at gøre det særlige i det her tilfælde.

Jeg kan ikke forstå denne diskussion om og trang til, når vi nu ser, at der er problemer i anden og muligvis tredje generation med at blive integreret i Danmark, at vi skal blive ved at køre, som om tingene løser sig i det gamle system. Det holdt jo ikke, når man før i tiden parkerede folk på de ydelser.

Vedrørende fru Anne Baastrups spørgsmål må jeg besvare det i forbindelse med udvalgsbehandlingen, men det er jo klart, at det er kommunerne, der skønner i de forskellige tilfælde. Jeg kender ikke den kommune, fru Anne Baastrup omtaler.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes nu stadig væk, at det klart fremgik af ministerens udsagn, at efter næste valg er det

kontanthjælpen, der står for skud. Ministeren forsøger så at forklare, at sådan hænger det ikke sammen, at udlændinge skal have en særlig god behandling i modsætning til danske kontanthjælpsmodtagere osv. Det må ministeren jo selv klare. Jeg opfatter det stadig væk på den måde.

Til gengæld kan jeg ikke forstå, at ministeren ikke kan svare på det meget enkle spørgsmål, jeg stillede ministeren, nemlig om ministeren ikke kan bekræfte, at det altid kan betale sig at tage anvist arbejde, hvis man er på kontanthjælp, eller hvis man er på introduktionsydelse eller starthjælp. Når ministeren står og slynger ud, at det skal kunne betale sig at arbejde, så siger jeg, at det altid kan betale sig, hvis man får anvist et arbejde. Kan ministeren ikke bekræfte det?

Så gjorde ministeren sig sådan lidt lystig over det der med, hvis man var fattig, hvor få eller hvor mange penge man så havde. Nu er der vist ikke nogen officiel fattigdomsgrænse i Danmark. Ministeren kan måske lige svare på, hvorfor der ikke er nogen officiel fattigdomsgrænse, og om vi ikke skulle se at få en, for så vidste vi jo, hvad vi snakkede om, og hvornår folk var fattige.

Jeg vil bare bede ministeren om at bekræfte, når vi snakker om penge, at folk på introduktionsydelse har 20 pct. mindre til rådighed end folk på kontanthjælp. Det kan ministeren vel bekræfte?

(Kort bemærkning)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu vil jeg bede hr. Søren Søndergaard om at læse Rockwool Fondens seneste redegørelse om sammenhængen mellem, hvad kan der betale sig, og hvad der ikke kan betale sig. Det vil klare begreberne lidt for hr. Søren Søndergaard.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Søren Søndergaard for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg ved jo godt, at den her regering ligesom pantsætter deres tankevirkosomhed andre steder, men jeg synes alligevel, at ministeren skal forsøge at svare her fra Folketingets talerstol.

Ministeren kunne jo forsøge sig med et udsagn, som lyder nogenlunde sådan her: Der er mange eksempler på, at folk, der er på start-

hjælp, ikke tager anvist arbejde, fordi de så vil gå ned i indtægt. Kunne ministeren prøve med sådan et udsagn, for det var det, ministeren antydede før, eller det tør ministeren måske ikke?

Jeg kan godt forstå, at ministeren ikke tør, for uanset hvad Rockwool Fonden har skrevet, er det lodret forkert. En person på starthjælp, der får anvist arbejde, vil altid gå op i indtægt – altid. Hvis ministeren er uenig, kan ministeren sige noget andet. Det er fuldt ud muligt for ministeren. Talerstolen er ministerens.

(Kort bemærkning).

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg takker for hr. Søren Søndergaards gavmildhed ved at stille Folketingets talerstol til rådighed for mig.

Må jeg sige, at det, der er det vigtige med hensyn til starthjælp, jo er, at der i alle situationer er et incitament til at gå ud at søge og påtage sig et arbejde. Det er særlig vigtigt for folk, der kommer her til landet, at de kommer ud på arbejdsmarkedet, at de bliver integreret via arbejdsmarkedet og på den måde får forbindelser til det danske samfund.

Kl. 15.05

Det system, hr. Søren Søndergaard og den tidligere regering hægede om og prøvede at holde i live, gav jo ikke de resultater, man påstår at det ville give. Det fastholdt folk på kontanthjælp. Jeg har lige i beskedenhed redegjort for de første tal, vi har på det her område, som viser, at mennesker på starthjælp kommer hurtigere ud, og det er jo sådan set formålet med det.

Så kan vi da beklage i al almindelighed, at vi har haft en stigning i arbejdsløsheden de sidste år, der generelt gør det sværere at løse mange af de her problemer. Men det gør ikke det her princip, som vi arbejder med, forkert, for det må være målet, at folk altid skal komme ud og finde sig et job og blive integreret ad den vej.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Flemming Oppfeldt som ordfører.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre har med denne regering indledt en ny integrationspolitik. Målet er, at indvandrerne skal blive selvforsørgende borgere i vort samfund på lige fod med alle andre danskere; målet er, at indvandrernes beskæftigelse bliver lige så stor som den øvrige befolknings; målet er, at indvandrerne bliver bidragydere til det danske

samfund og ikke bistandsmodtagere; målet er, at indvandrerne kan gøre karriere i vort samfund, stige op i vort samfund og betale skat og blive gode samfundsborgere.

I modsætning til disse mål står mange års udlændingepolitik, som har været koncentreret om at give indvandrerne en høj passiv ydelse. Mange års udlændingepolitik har skabt et system af sagsbehandlerudbetalere, som stillede ydelserne til rådighed, men ikke krævede noget til gengæld. Vi har syltet indvandrerne ind i rettigheder, men ikke pligter. Det har skabt et indvandrerprouletariat. Utrolig mange indvandrere er faldet ned i dette proletariat.

En af de mekanismer, der har fastholdt indvandrerne i denne passive og asociale tilstand, er ganske enkelt verdens højeste bistandshjælp. Bistandshjælps høje niveau var et signal om, at dette land var et slaraffenland, hvor guldet lå på gaderne, fordi ydelserne var så kolossalt høje set i forhold til et hvilket som helst andet levestandardniveau ude i den store verden.

Det var sådan, at to forsørgere på kontanthjælp skulle have en løn på over 23.000 kr. før skat, før det kunne betale sig at arbejde. Men hertil kom, at regnede man de andre ydelser med, såsom boligsikring og nedsat fødeledbetaling til børn i daginstitution, skulle lønnen være endnu højere end 23.000 kr. før skat. Jeg spørger: Hvor mange ikkefaglærte, ikkeuddannede med mangelfulde sprogkundskaber kan få den type job? Det var bl.a. derfor, at integrationen var dømt til at mislykkes.

Man skal være lavet af et ganske særligt stof, hvis man ikke skal få et velfærdschok, når man kommer fra ingenting til alting. Derfor har vi indført starthjælpen som en trinvis indgang til det danske samfund. Der er selvfølgelig ikke nogen, der sulter på dansk starthjælp. Den har et niveau som folkepensionens grundbeløb.

Starthjælpsniveauet er som hovedregel over SU-niveauet, og med boligsikring og andre ydelser er den langt over, hvad en SU-modtager får. Der er med andre ord penge til basale fornødenheder såsom fødevarer. Hvis SU-modtagerne og folkepensionisterne kan løse den opgave at træffe de rigtige valg og fravalg, så budgettet hænger sammen, kan en starthjælpsmodtager også gøre det.

Venstre skal ikke lægge skjul på, at starthjælpen er designet til at give en tilskyndelse til at tage et arbejde, og den er designet til at belønne målrettet uddannelse og beskæftigelse.

Starthjælpen er den ydelse, som gælder de første 7 år i Danmark. Men ydelsen er ikke en alt eller intet-ydelse. Hvis man tager et arbejde på deltid, får man jo et fradrag på 29 kr. i timen, uden at starthjælpen reduceres tilsvarende. Det vil sige, at der er en bonus, hvis man tager et lille supplerende job som en del af integrationen og uddannelsen til det danske arbejdsmarked.

Starthjælpen er kun et blandt flere værktøjer i en ny integrationspolitik. Det er yderst vigtigt, at der ude i kommunerne hellere i dag end i morgen etableres beskæftigelseskontakter. Det vil sige, at kommunen skal skabe kontakt mellem de ledige indvandrere og de virksomheder, som kan inspireres til nogle ekstraordinære jobåbninger.

Det burde kommunerne være de første og bedste til at finde ud af, fordi de kender de ledige, de kender virksomhederne, og de kender indvandrerne. Derfor ville det være praktisk, hvis kommunerne i langt højere grad havde folk i deres virke, som så det som deres vigtigste opgave at have virksomhedskontakt frem for blot at kunne håndtere udbetaling af kontanthjælp og starthjælp.

Regeringen har med planen »Flere i arbejde« givet kommunerne nogle målrettede værktøjer til beskæftigelse. Det er vejledning, det er opkvalificering, det er virksomhedspraktik, og det er løntilskud. Så vejen til virksomhedsintegration er et forløb, hvor man både lærer dansk og har mulighed for at arbejde på en gang.

KL 15.10

Nu har starthjælpen snart virket i halvandet år. Der er ikke ret mange, der er kommet på starthjælp. Derfor er det meget tidligt at bedømme hele ordningen. Men hvis man skal foretage en bedømmelse her og nu, falder den ud til fordel for starthjælpen, hvis man måler på dens effekt i forhold til en normal kontanthjælp. Starthjælpen virker ca. 25 pct. bedre end kontanthjælpen til at få indvandrerne videre.

Sammenfattende må Venstre konstatere, at starthjælpen giver et rimeligt levestandardniveau, at starthjælpen giver en tilskyndelse til at tage et arbejde, at kommunerne kan bruge de nye »Flere i arbejde«-værktøjer, og at starthjælpen bedre end kontanthjælpen tilskynder til selvforsørgelse.

På baggrund af alt det her må Venstre konkludere, at det vil være yderst skadeligt for integrationen, hvis Enhedslistens forslag blev gennemført. Vi afviser det.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Venstres ordfører startede med at ridse en masse mål op. Jeg tror ikke, der er nogen af os, der er uenige i målene. Det, vi diskuterer i dag, er jo midlerne til at nå målene.

Venstres ordfører tillod sig også helt at undlade, i hvert fald i starten af sin tale, at adskille flygtninge og andre, som kommer til landet af andre årsager. Derfor vil jeg gerne spørge Venstres ordfører: Tror man virkelig, at flygtningene iscenesætter en lille krig eller en lille forfølgelse bare for at komme til slaraffenland? Tror Venstre slet ikke på, at de reelt er forfulgte, og at det ikke er frivilligt, de kommer?

Et andet spørgsmål skal være: Hvad med de kvoteflygtninge, vi får fra FN? Hvorfor skal de nøjes med en starthjælp, hvis de i forvejen er klassificeret som svært handicappede og derfor faktisk fra starten er berettigede til en førtidspension?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er ikke sikker på, at det er alle danske kontanthjælpsmodtagere, som kan genkende hr. Flemming Oppfeldts billede af, at hvis man er på kontanthjælp, har man simpelt hen alt, og at man er i et slaraffenland. Jeg tror ikke, at det er alle kontanthjælpsmodtagere, der kan genkende det billede, men o.k., det er hr. Oppfeldts billede, og det skal han selvfølgelig have lov at have.

Der er en ting, jeg vil spørge hr. Oppfeldt om. Hr. Oppfeldt siger, at den nye starthjælp har gjort det 25 pct. bedre, hvad angår at få folk i arbejde. Under det ikke hr. Oppfeldt, at de tal, han baserer sig på, er tal, der er lavet af CASA, og at CASA's vurdering af de tal er en anden end den, hr. Oppfeldt giver, for den er faktisk, at der er kommet færre i arbejde? Når man nu baserer sig på andres tal, er det underligt, at man overhovedet ikke forholder sig til, hvilken konklusion andre udleder af de tal. Derfor vil jeg høre, om hr. Flemming Oppfeldt mener, at det er noget, der er indiskutabelt, at det er på den måde, som hr. Oppfeldt siger det er.

Så skal jeg bare lige til sidst spørge: Hørte jeg rigtigt, at hr. Oppfeldt sammenlignede det med folkepensionens grundbeløb?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Til hr. Søren Søndergaard: Jeg sammenlignede med SU og folkepensionens grundbeløb, og jeg

kan også lave andre sammenligninger. Jeg kan godt læse tal, og der må jeg sige, at 20 pct. er bedre end 15 pct. 20 er mere end 15, det er helt sikkert, og så længe 20 er mere end 15, har jeg ret i min konklusion: at der er flere, der er kommet ud af starthjælpen end af kontanthjælpen.

Jeg sagde ikke, at vores kontanthjælp generelt var at sammenligne med at komme til et slaraffenland. Jeg sagde, at for dem, der kommer udefra og lige skal finde ud af, hvad det er for et land, de er kommet til, hvad det er for regler, der gælder i det her land, kan en meget høj kontanthjælp, som den var, virke som at være kommet til et slaraffenland, hvor vi fokuserer på rettingerne, men ikke på pligterne. Derfor er det nyttigt at lave denne her starthjælp.

Til fru Karen Klint vil jeg sige, at midlerne har jeg også fokuseret på, for jeg har jo nævnt, hvilke midler der er; nemlig hele det program, der hedder »Flere i arbejde«, hvor kommunerne har fået en række værktøjer til at introducere de ledige og introducere indvanderne til hurtigere at lære dansk og til de job, der er.

Kl. 15.15

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

O.k., nu forstår jeg, at hr. Flemming Oppfeldt udelukkende baserer sig på integrationsministerens udlægning af tallene, og det er måske heller ikke unaturligt, at hr. Flemming Oppfeldt gør det. Hr. Flemming Oppfeldt og integrationsministeren er jo medlemmer af samme parti, så det er jo naturligt. Jeg synes bare, det er rigtigt at sige, at de, der har lavet undersøgelsen – altså har undersøgt det og har lavet tallene – bestrider den udlægning, som integrationsministeren kommer med. Men lad nu det ligge.

Så vil jeg vende tilbage til det med sammenlignelige grupper. Hr. Oppfeldt sammenligner med folk, der lever på folkepensionens grundbeløb. Kunne hr. Oppfeldt heroppefra oplyse, hvor mange borgere i Danmark der lever af folkepensionens grundbeløb, bare sådan rundt regnet? Eller måske kan jeg stille spørgsmålet mere konkret: Eksisterer der én eneste person i Danmark, som lever af folkepensionens grundbeløb?

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Nu var det ikke de midler, jeg henviste til, det var mere midlerne til, hvordan økonomien for borgerne skal skrues sammen, jeg henviste til. Så

jeg tror, det var en meget bevidst misforståelse, hr. Flemming Oppfeldt gav udtryk for her fra talarstolen.

Jeg får næppe svar, hvis jeg stiller det spørgsmål igen, så derfor vil jeg forfølge spørgsmålet om, hvorfor alle i personkredsen flygtninge/-indvandrere skal være så nøjagtig ligestillede, som starthjælpen gør dem. Hvorfor kan der ikke nuanceres ud fra, at mennesker har nogle forskellige behov? Hvorfor skal mennesker med svære handicap, mennesker, der enten har mistet deres arbejdsevne eller aldrig har været født med en arbejdsevne, partout i 7 år tvinges til et starthjælpsniveau? Hvorfor vil Venstre ikke være med til at bløde op bare for denne gruppe?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Ud over at hr. Flemming Oppfeldt sammenlignede med folkepensionens grundbeløb, sammenlignede hr. Flemming Oppfeldt også med SU. Hr. Flemming Oppfeldt ved eller burde vide, at når man i de store SU-forhandlinger beregner, hvad det egentlig er, vi snakker om, så tager man SU'en, man får udbetalt, plus muligheden for lån, plus det, man oveni kan tjene, x antal tusinde kroner om året, før man skal i gang med tilbagebetaling af SU'en.

Kender hr. Flemming Oppfeldt én eneste studerende, der kun lever af sin SU uden at have arbejde, uden at optage lån? Jeg vil gerne se hende.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg går ud fra, at spørgerne også om lidt vil have navnene på folk!

Jeg drog min sammenligning til SU, og jeg brugte udtrykket langt over SU-niveau. Jeg sagde, at starthjælpen var langt over SU-niveau, og jeg sagde, at man kunne sammenligne med folkepensionens grundbeløb, men jeg gik ikke ind og talte op, hvor meget det er.

Men disse to ydelser er faktisk parallelle med starthjælpsniveauet, og det er jo det, der er sandheden. Der er masser af penge til mad på starthjælpsniveauet. Men så sagde jeg også, at da starthjælpsniveauet er under den normale danske kontanthjælp – for det er jo det, den er, ca. en tredjedel – så ligger der ud over dette beskæftigelsesfradrag en bonus, hvis man går ud og arbejder. Og det er det, der er vores sigte.

Vi kan se ud af de tal, vi har til rådighed, hvis man endelig skal konkludere på det meget

spinkle talgrundlag, der eksisterer nu, at det går i den rigtige retning.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Søren Søndergaard for en tredje kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, vi er ude på gyngende grund. Hr. Oppfeldt kan jo ikke komme uden om, at hr. Oppfeldt sammenlignede starthjælpen med folkepensionens grundbeløb, og sagen er jo, at der ikke er ét eneste menneske i Danmark, der lever af folkepensionens grundbeløb. Man siger, at hvis man skal leve af folkepensionens grundbeløb, så dør man af sult. Derfor får alle, der kun har folkepensionens grundbeløb, i hvert fald to ting oveni: De får et pensionstillæg, og de får en ældrecheck. Begge dele får de. Jeg vil ikke stille mig op her og påstå – det vil hr. Oppfeldt måske – at så lever de fyrsteligt, for det synes jeg ikke at de gør.

Man har sagt, at det er umuligt at leve af folkepensionens grundbeløb. Derfor får folk, der ikke har andet – en anden pension, eller hvad ved jeg – et pensionstillæg, og derudover får de ældrechecken, og derfor er det selvfølgelig fuldstændig urimeligt af hr. Oppfeldt, at han går herop og sammenligner introduktionsydelsen med en fuldstændig fiktiv takst, som ingen mennesker i Danmark får. Den går ikke.

Kl. 15.20

Men det illustrerer meget godt, hvad det er, vi gør. Vi sætter en gruppe mennesker til at leve på et niveau, hvor man måske nok lige kan overleve, men hvor man reelt ikke har nogen muligheder for at leve, hvor man ikke har mulighed for at holde fødselsdag for sine børn, hvor man ikke har mulighed for at melde sine børn ind i en sportsklub. Det fører ikke til integration, det fører til det modsatte, det fører til isolation.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

For det første anfægtede hr. Søren Søndergaard jo ikke sandheden i mit udsagn, og det synes jeg var vigtigt. Men så var der selvfølgelig også spørgsmålet om, hvor mange der så fik folkepensionens grundbeløb. Jeg tror, at Enhedslisten ikke bryder sig om, at starthjælpen, som den ligger, på en række punkter kan sammenlignes med en række andre ydelser, som borgere i vort samfund får.

O.k., folkepensionens grundbeløb er under det, som starthjælpsmodtagerne får i gennemsnit. Nu er det jo lidt forskelligt, om man er forsørger eller ikke forsørger, der er forskel på boliger og den slags, men det, vi diskuterer i dag, er i virkeligheden en ydelse, som en række andre borgere i vort samfund har fået stillet til rådighed, og som de kan klare sig med, og hvor de ikke sulter.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har hr. Søren Søndergaard ikke flere korte bemærkninger, så derfor bliver jeg nødt til lige at gå op og korreksere hr. Flemming Oppfeldt.

Hr. Flemming Oppfeldt sagde, af starthjælpen var på niveau med folkepensionens grundbeløb. Hr. Flemming Oppfeldt ved eller burde vide, at der ikke er nogen mennesker, der kun har folkepensionens grundbeløb. Har man haft arbejde, får man ATP ved siden af. Man får også et pensionstillæg, og man får også en højere boligydelse, og man får ældrechecken. De mennesker, der kun får folkepensionens grundbeløb, har en indtægt ved siden af i form af en arbejdsmarkeds pension.

Jeg vil sige til hr. Flemming Oppfeldt, at jeg virkelig synes, at vi skulle prøve at tale om de samme ting.

Ældre har som sagt også en højere boligydelse, og derudover har de mulighed for at få medicintilskud m.v. Jeg synes, vi skal prøve at få det lidt ned på virkelighedens grund.

De mennesker, der får starthjælp, de mennesker, der får introduktionsydelse, er mennesker, der skal prøve at sætte sig ind i et nyt samfund, udvikles, samtidig med at deres børn også får en ordentlig barndom. Det er en helt anden situation, og ydelserne er ikke de samme.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Her den 5. december 2003 er der hundredvis af ledige job rundtomkring i landet, der kunne besættes af folk, der ikke har nogen særlig uddannelse. De er til rådighed. Vi har derimod en diskussion i vort Folketing om ydelsesniveauet. Når vi er fokuseret på jobbene, er det, fordi vi har tilrettelagt ydelsesniveauet, således at det skulle motivere folk til at gå ud og tage de her job. Vi er interesseret i, at folk kommer i beskæftigelse. SF er mere interesseret i en diskussion om ydelsesniveauet.

Og der er altså forskel. En folkepensionist kan jo ikke tage en avisrute kl. 4 om morgenen. Det kan man vel næppe forlange. Men det kan de her familier på starthjælp. De har mulighed for at tage noget supplerende arbejde. Det er netop det, der er ideen med det.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Anne Baastrup for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Hr. Flemming Oppfeldt ved godt, at når en kommune anviser et job, skal man tage det – ingen arme, ingen småkager – man har pligten til det. Derfor er det altså en illusion at påstå, at der, hvor flygtningene er anbragt, er der job, for man skal huske på, at vi jo har tvangsfordelt flygtningene, det vil sige, at de er anbragt rundtomkring i landet, og det kan godt være, at de job, der er, rent faktisk ikke er tilgængelige der, hvor de bor.

Skal vi ikke prøve at tale om virkeligheden? Der er ingen, der kan sige nej til et job.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det er måske sagens kerne. Hvis man går ind på arbejdsformidlingens hjemmeside og kigger efter de job, der er inden for rengøring, ejendoms-service, hotel, restaurant landbrug, gartneri, den slags job, som for de flestes vedkommende kan besættes umiddelbart af folk, der ikke er faglærte, kan man se, at der i hele landet i dag er 441 job til rådighed. Så vi diskuterer jo i virkeligheden, hvordan vi kan få de her mennesker i beskæftigelse, hvor oppositionen mere interesserer sig for, hvor høje ydelserne kan være.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Nej, vi er også interesseret i at få folk i arbejde, både danskere og flygtninge/indvandrere. Vi har faktisk også fremsat forslag om det i andre sammenhænge.

Vi interesserer os for ydelsen til de personer, der ikke kan få et arbejde enten til helt at erstatte starthjælpen eller til at supplere med. Men når hr. Flemming Oppfeldt nu så tydeligt går ind og kigger på, hvor jobbene er henne i Danmark, er det så, fordi Venstre er ved at arbejde på at ændre den fordelingspolitik, vi har i dag over for de mennesker, der kommer til os udefra? Vil

Venstre til at fordele dem efter, hvor jobbene er, i stedet for en ligelig fordeling over hele landet?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Nu kan jeg forstå på hr. Flemming Oppfeldt, at der faktisk er flere hundrede job. Det synes jeg da er pragtfuldt.

Hvorfor bliver de så ikke anvist til de her job, der er? Er der noget i vejen med arbejdsformidlingen? Så må der jo være nogle problemer. Hvis jobbene er der, så regner jeg så sandelig også med, at de får dem tilbudt. Eller hvordan ligger det nu med det?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Til Kristendemokraternes ordfører vil jeg sige: Jeg vil bestemt ikke afvise, at det er systemfejl, der er årsagen til, at de ledige ikke er i beskæftigelse. Det vil jeg bestemt ikke afvise. Jeg mener faktisk, at systemfejlene er mindst lige så store som ydelsesfejlen, som tilskyndelsesfejlen.

Nu diskuterer vi så motivationsdelen i dag, og jeg siger bare: Det er da i hvert fald et stykke af vejen. Vi kan så se, at procenterne bliver bedre. Der blev sagt, at man ikke lige havde jobbene, men så kan jeg sige, at jeg står her med en oversigt fra AF's hjemmeside, der viser, at i alle amter i landet er der ledige job inden for de kategorier, jeg her taler om. I alle områder af landet er der ledige job. Derfor er det da særdeles vigtigt, at vi både fastholder motivationsfaktoren og også laver om på systemet, således at folk kan komme i arbejde.

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KD):

Så nu har vi systemfejl. At systemet åbenbart ikke rigtig kan finde ud af det, skal en bestemt gruppe borgere altså bøde for med en lavere ydelse. Er det korrekt opfattet, at det så er i orden, at der er nogle helt uskyldige borgere, der skal bøde for det? Det er den ene ting.

Den anden ting er: Hvis nu jobbene er der og arbejdsformidlingen åbenbart laver fejl, hvad med den der motivationsfaktor? Der er åbenbart mange job, men så er det da underligt, at der ikke sker noget, at der ikke kommer nogle ting i bevægelse. Der må være noget, som slet ikke hænger sammen på en eller anden måde, men det kan jeg måske få forklaret.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

For at man kan besætte et job, kræver det jo altså noget af flere parter. Det kræver selvfølgelig, at systemet er i orden, men det kræver også at de, der kommer ud til samtale om sådan et job, der skal besættes, selv er motiverede og også selv er opsøgende. Det er jo det, vi burde koncentrere vores kræfter om.

Vi har nu fra vores side gjort vores arbejde med hensyn til starthjælpen, fordi den giver en ekstra tilskyndelse til at søge et arbejde, også inden for et område, som ikke er til 23.000 kr. om måneden. Der er ikke nogen grund til at se ned på folk, der arbejder for 15.000, 16.000, 17.000, 18.000 kr. Det er det, som starthjælpen her vil hjælpe til.

Vi kan i hvert fald påvise, at der er en række job, der skal besættes.

Karen J. Klint (S):

Derhjemme kører jeg i en gammel Morris Traveller, og det sker, at den trænger til lidt start-hjælp. Men det gør den kun, hvis jeg har glemt at skifte batteriet og det er ved at løbe tørt for strøm, eller også fordi den er så gammel, som den er, så den også kan gå i stykker i sin benzinator. Det er god starthjælp, men det er jo dårlig starthjælp, hvis jeg ikke går hjem og retter fejlen bagefter, for så har jeg jo ikke vedligeholdt bilen, og så kommer jeg måske ikke derhen, hvor jeg havde regnet med jeg skulle, næste gang jeg starter bilen.

KL 15.30

Jeg vil egentlig tillade mig at sammenligne regeringens starthjælp lidt med den starthjælp, jeg har fået et par gange fra Falck, når batteriet eller benzinpumpen gik sig en tur; det er midlertidig hjælp. Det er også fint nok, hvis det var sådan med regeringens starthjælp, at den var midlertidig, men det er jo mange år. Så det er ikke start-hjælp, man giver folk, det er faktisk en start-spærre, og det vil jeg komme tilbage til. Ydelsen her er en startspærre.

Jeg synes, det er et godt princip, at ledige skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er et godt princip at tale om rettigheder og pligter, men betingelsen er så, at man kan få et arbejde.

Lige i relation til den sidste debat her kan man sige, at det da også er o.k. for os, at man ikke giver folk kontanthjælp, eller at man fjerner starthjælpen, hvis folk ikke vil arbejde. Vi har sagt, at det godt kan være en kærlig hånd at smække kassen i, det har vi ingen problemer

med; der skal bare være balance i tingene, arbejdet skal være der.

Regeringen har ikke ændret på principperne om, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men regeringen har givet det, vi andre kalder en sulteydelse for at motivere udlændinge til at finde sig et arbejde. Vi tror ikke, det er den bedste motivationsfaktor, og vi tror desuden heller ikke, at det er med til at integrere, for det har vist sig – det er set i mange undersøgelser – at starthjælpen er med til at skabe en ny fattigdom. Rådet for Socialt Udsatte har fået lavet en undersøgelse, og den viser, at starthjælpen kommer under den officielle fattigdomsgrænse i EU.

Starthjælpen hæmmer altså også integrationen, fordi starthjælpen ikke giver folk økonomisk spillerum til at blande sig med den øvrige befolkning og komme ud og faktisk snakke med mennesker, der ved, hvor der er ledige job, for mange ledige job i Danmark findes jo ikke ved annoncer, de findes jo ved, at folk snakker sammen og man anbefaler hinanden.

Det er i øvrigt ikke kun os på venstrefløjen, der er bekymret for, at starthjælpen er med til at udstøde de mennesker, der får starthjælp. Magt-udredningen har fremhævet i deres delundersøgelse, der hedder »Over-Danmark og under-Danmark?«, at fattige borgere ikke har ressourcer til at deltage i samfundslivet, i det politiske liv osv. De skriver nemlig:

»Spidsformuleret kan man sige, at det er de økonomiske vilkår, som Folketinget beslutter for de marginaliserede grupper, der er den afgørende parameter for deres deltagelse i samfundslivet.«

Når jeg tager det citat frem, er det, fordi det for Socialdemokraterne selvfølgelig er vigtigt, at folk får et arbejde, ellers taler vi heller ikke om integration, men det er integrationsmålet, der er langt det vigtigste, også fordi vi skal have alle fremmede integreret, uanset i hvilken grad de er i stand til at arbejde. Og hvis man så ikke har råd til at blande sig i samfundslivet, så synes vi, at vi har tabt integrationen på gulvet.

Socialdemokraterne er egentlig meget overraskede over, at med hensyn til de negative forudsigelser, vi havde ved lovens indførelse, har virkeligheden faktisk overgået vores vildeste fantasi. Starthjælpen har ikke forbedret folks vilkår, den har forringet folks vilkår, og det er ikke kun noget, venstreorienterede aviser skriver; der er faktisk meget borgerlige aviser, der bringer citater om det og undersøgelser, der viser det.

Socialdemokraterne kan derfor varmt anbefale B 31, og vi vil stemme for det.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg har et punkt, jeg godt vil have belyst. Socialdemokratiet taler om, at starthjælpen her fører en række borgere i fattigdom, og er man fattig, så har man nok mindre, end når man er rig. Det vil sige, at staten givetvis efter den socialdemokratiske opfattelse må spare en masse penge på starthjælpen.

Har Socialdemokratiet nogen ide om, hvor mange penge vi her taler om? Og hvor meget har Socialdemokratiet sat af i sit finanslovsforslag til at kompensere for at få udryddet den her fattigdom, for vi må vel tale om et betragteligt beløb?

(Kort bemærkning).

Kåren J. Klint (S):

Så er det da et held, at jeg har det oprindelige lovforslag med, for der står dér, at på sigt, når hele starthjælpen er indført over det antal år, den skal, så vil staten spare 1.090 mio. kr. Det er da et pænt beløb, så sparemålet er da tydeligt; det står i vores materiale.

Kl. 15.35

Vi har netop spurgt beskæftigelsesministeren, hvad det vil koste at afskaffe starthjælpen. Det har beskæftigelsesministeren ikke set sig i stand til at svare på – det var det spørgsmål, jeg tidligere har nævnt her, S 621 – men vi fik så det svar, at det i hvert fald indtil nu har betydet, at staten har måttet kompensere kommunerne med foreløbig 20 mio. kr. for det ekstra bøv, det har givet dem. Og resten kan jo så læses i aviser og i undersøgelser.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

I Socialdemokratiets ændringsforslag til finansloven står der jo, at partiet sætter udgiften ved at stryge starthjælpen til 0 kr., for man siger i Socialdemokratiets forslag, at det bliver kompenseret af det mindre bøv, kommunerne får. Der forstås jeg, at det mindre bøv svarer til ca. 20 mio. kr.

Så jeg er meget forvirret; jeg kan ikke finde ud af, om vi taler om 1 mia. kr., som staten vil komme til at spare – og hvordan vil Socialdemokratiet finansiere det? – eller om vi taler om 20 mio. kr.? Taler vi om en lille detalje, som ikke har no-

get med fattigdom at gøre, eller taler vi om 1 mia. kr.?

Det Radikale Venstre har et helt andet forslag til kompensation for starthjælpen. Jeg glæder mig til at høre Socialdemokratiets udlægning.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jamen, vi bruger sådan set bare regeringens oplysninger om, hvad det koster lige nu. Så selve afskaffelsen koster de 20 mio. kr., vi har fået svar på her, men selvfølgelig vil det koste noget, hvis folk skal op og have nogle andre ydelser.

Men det er jo heldigvis også sådan, at Danmark er så heldigt stillet, at der ikke kommer så mange flygtninge til landet, som der gjorde tidligere, fordi krigssituationen er anderledes i verden, og der er også andre forhold, der spiller ind. Jeg har ikke lige det konkrete kronebeløb med. Jeg ved heller ikke, hvor interessant det er, for der er jo ikke flertal for at afskaffe starthjælpen med den holdning, som regeringen har, så det er jo hypoteser, vi taler om her.

Det, vi kan tale om, er: Hvad betyder regeringens politik? Det er regeringens politik, der bliver gennemført sammen med Dansk Folkeparti, det er det, der er flertal for. Hvad er det, flertallet gør ved en lille gruppe borgere i Danmark, en gruppe, der heldigvis bliver mindre på grund af verdenssituationen? Og derfor havde vi måske også bedre råd til at behandle den anstændigt.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Socialdemokratiet møder op her i dag og kritiserer regeringen for dens starthjælp, store ord, man taler om fattigdom, men i Socialdemokratiets eget finanslovsforslag, er der på side 25 sat 0 kr. af til det punkt, der hedder punkt 1: Kontanthjælp i stedet for den lave introduktionsydelse. Så er der en fodnote, og i fodnoten står der:

»Forslaget skønnes at være udgiftsneutral.«

Det er altså luftsteg og vindfrikadeller, hvad vi hørte her i eftermiddag.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Dansk Folkepartis ordfører, fru Birthe Skaarup, kan desværre ikke være til stede, så jeg skal på Dansk Folkepartis vegne fremføre partiets bemærkninger.

B 31 er jo et klassisk forslag fra Enhedslisten. To spørgsmål optager tilsyneladende Enhedslisten her: Dels om starthjælpen sikrer alle retten til social tryghed og en tilstrækkelig levestandard i henhold til Danmarks internationale forpligtelser, dels om der findes tilstrækkeligt med job, som udgør fundamentet for starthjælpen.

Først skal det slås fast, at når man taler om, hvad en rimelig levestandard er, er det meget individuelt. Mange med fast arbejde og en ejerbolig har ofte væsentlig mindre til sig selv til forbrug hver måned end en person på kontanthjælp, som modtager boligstøtte og en række andre til lægsydelser. Ingen taler i den forbindelse om, at førstnævnte er fattig. Vi må alle sætte tæring efter næring, og som regeringen har gjort opmærksom på, er der allerede lavet en undersøgelse over rådighedsbeløb, der viser, at det absolut er muligt at leve på starthjælp.

Endvidere er det vigtigt at slå fast, som Rockwool Fondens Forskningsenhed har dokumenteret, at en meget stor del af særlig indvandrere har en negativ økonomisk tilskyndelse til at komme i arbejde. Det er fatalt, og det retter starthjælpen op på ved at være motiverende til at tage et arbejde; det kan simpelt hen betale sig.

Kl. 15.40

Ikkevestlige indvandrere koster i gennemsnit staten 53.000 kr. pr. år, mens etniske danskere og vestlige indvandrere i snit bidrager positivt med 27.000 kr. pr. år ifølge Weekendavisen den 28. november 2003. Det er alarmerende tal, som burde tydeliggøre, at det med det stigende antal flygtninge/indvandrere og efterkommere, vi står over for, er det eneste rigtige for det danske samfund at få langt flere i arbejde. Det kræver bl.a. en mentalitetsændring.

I 2002 var 75,7 pct. af danskerne i beskæftigelse, mens kun 46,3 pct. af de ikkevestlige indvandrere var i beskæftigelse. Det mest uhyggelige er, at ifølge Weekendavisen den 28. november 2003 er der ikke mindre end 46,8 pct. af de ikkevestlige indvandrere i den arbejdsdygtige alder, der slet ikke søger arbejde.

Det skrider jo til himlen og burde med al tydelighed vise, at den lavere, men bestemt ikke urimelige starthjælp er nødvendig. Danmark har ganske enkelt ikke råd til at have arbejdsudelige personer på livslang offentlig forsørgelse. Intet tyder på, at denne udvikling vil vende af sig selv, og vi har derfor været nødt til at gribe ind.

Enhedslisten giver intet svar på problemet med, at alt for mange ikke ønsker at arbejde, og

gør man sig end ikke den ulejlighed at søge et job, er det jo for så vidt ligegyldigt, om det er ledigt.

En artikel i Politiken den 24. november viser, at starthjælpen virker, som den skal. Flere er kommet i arbejde end tidligere. Det tyder på, at det ikke så meget er job, der mangler, som måske snarere viljen til at arbejde.

Det, Enhedslisten også glemmer, er, at en meget stor del af grunden til, at indvandrerfamilier kan være dårligere stillet end danske, bortset fra at de for en stor del ikke er i arbejde, er, at de generelt får flere børn end danskerne. Det er et personligt valg at få børn, et valg, som ikke kommer staten ved, og som staten dermed heller ikke kan finansiere i uendelighed. Mange børn er altså ikke et argument for at hæve de sociale ydelser. Vi har i DF gentagne gange foreslået, at der kun gives børnepenge til de første to eller tre børn; resten må være for egen regning. Dette ville ikke alene rette op på økonomien for den enkelte familie, det ville også betyde et brud med det diskriminerende familiemønster, som hersker blandt ikkevestlige familier, hvor kvinder tvinges til at gå hjemme og passe børn og husholdning. Færre børn vil automatisk give mulighed for kvinder for at komme ud på arbejdsmarkedet. Men det er familiernes eget valg, så det er op til dem.

Valget i 2001 var et udtryk for et bredt ønske i den danske befolkning om at begrænse antallet af nytilkommende flygtninge/indvandrere til DK. DF og regeringen har imødekommet dette ønske. Vi kan se, at de strammede regler omkring opholdstilladelse kombineret med den lavere sociale introduktionsydelse har bevirket et markant fald i tilgangen af flygtninge/indvandrere til Danmark. Vores tiltag har altså virket efter hensigten.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte Enhedslistens forslag.

Charlotte Dyremose (KF):

Da den konservative ordfører, fru Else Theill Sørensens ikke kan være til stede under debatten, skal jeg på Det Konservative Folkepartis vegne sige følgende:

Det kommer sikkert ikke bag på hverken forslagsstillerne eller andre, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte dette beslutningsforslag. Vi stemte i maj 2002 for indførelsen af starthjælpen, som Enhedslisten nu vil have afskaffet og erstattet af kontanthjælp, og de synspunkter, vi havde dengang, har vi stadig.

Der er næppe nogen – heller ikke jeg – der vil hævde, at man kan opretholde nogen høj levestandard, hvis man skal leve af starthjælpen, men meningen med det hele var jo også, at de lave ydelser skulle være et incitament til at finde et arbejde, der kunne supplere denne indtægt. Vi ændrede jo nemlig samtidig det beløb, man selv må beholde af en eventuel arbejdsindkomst, fra 12 til 29 kr.

Kendsgerningen er, at med kontanthjælpssatserne ville det være sådan, at hvis et par begge var på kontanthjælp, så skulle der tjenes, så vidt vi husker, 23.000 kr. pr. måned i et eventuelt job til den ene, for at det overhovedet kunne betale sig at tage jobbet. Det finder vi i Det Konservative Folkeparti helt urimeligt.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget refereres til en undersøgelse foretaget af Politiken og offentliggjort under overskriften »Borgmestre afviser starthjælp«, hvori det anføres, at 81 borgmestre svarede, at starthjælpen fungerer efter hensigten, mens 123 siger, at den ikke fungerer efter hensigten. Det synes vi faktisk ikke er så dårligt et resultat efter mindre end et år.

Kl. 15.45

Vi må huske på, at de kommunale sagsbehandlere, så længe de kan huske tilbage, har stået i den situation, at det, de kunne tilbyde flygtninge og indvandrere, var offentlige ydelser af den ene eller den anden slags. Det har ikke været relevant at overveje, om udlændingene måske kunne få et job bare nogle timer; det kunne nemlig ikke betale sig.

Jeg vil ikke gå ind og kommentere alle de mange tal og beregninger, der er anført i bemærkningerne, men blot overordnet sige, at Det Konservative Folkeparti fortsat bakker op om lovgivningen om starthjælpen, og at vi derfor ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Fru Charlotte Dyremose er ikke ordfører på det her, men fru Charlotte Dyremose er socialordfører, og jeg vil så spørge: Er det ikke korrekt, at hvis man får anvist et arbejde fra kommunen, så skal man tage det, ellers mister man sin kontanthjælp?

Derfor er det fuldstændig irrelevant med loft, og hvor meget man skal tjene, for det er jo sådan, at man skal tage det arbejde, man får anvist. Problemet er blot, at der ikke bliver anvist arbejde.

(Kort bemærkning):

Charlotte Dyremose (KF):

Ja, fru Anne Bastrup, jeg er socialordfører. Det er nu heller ikke dér, kontanthjælpen ligger, men jeg skal forsøge at svare kort alligevel.

Jo, selvfølgelig skal man tage et arbejde, hvis det bliver anvist, men det gør ikke, at jeg ikke som socialordfører også finder det yderst relevant, at det er muligt at få anvist et job i nogle få timer om ugen, sådan at man på den måde kan starte med at komme ind på arbejdsmarkedet.

Er man i den situation, at man kan arbejde, så tror jeg, det er meget lyksaligt for mange, hvis man ikke fuldt ud kan forsørge sig selv, så i hvert fald at komme til at bidrage til det og på den måde sikre sig, at man har en tilknytning til arbejdsmarkedet, sådan at man måske på et senere tidspunkt har en større chance for at få et egentligt arbejde.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Anne Bastrup som ordfører.

Anne Bastrup (SF):

SF støtter helhjertet Enhedslistens forslag.

Det er kendt stof, at man i stedet for at lave selvstændige mennesker, ved at sætte dem på denne sultehjælp får disse mennesker tvunget til at lære den sociale lovgivning udenad med hensyn til, hvordan man kan få enkeltudgifter dækket. Det vil sige, at det er en klientgørelse af mennesker.

I Integrationsudvalget har vi jævnligt haft samråd med integrationsministeren, og det bliver mere og mere klart, at han selv oplever, at han har en dårlig sag. Det er vel i den forbindelse karakteristisk, at integrationsministeren i redegørelsen til Justitsministeriet i anledning af Danmarks rapport til FN's Børnekomité ikke med ét ord nævner starthjælpen i beskrivelsen af børns vilkår i det danske samfund.

Der er ingen tvivl om, at starthjælp og den forarmelse af mennesker, der ligger i denne ydelse, har stor betydning for disse børns opvækst. Deres muligheder for at blive integreret i det danske samfund forringes.

Det, der får børn til at lære dansk, er samvær med andre børn. Det kan man ikke, når ens forældre kun har ganske få penge tilbage, fordi fritidsaktiviteter koster penge.

Med i billedet af, at de nyankomne har store vanskeligheder, hører jo, at de kan risikere at skulle vende tilbage inden for 7 år. Denne usikkerhed om fremtiden kombineret med fattig-

dom er i høj grad med til at forringe integrationen, og det er, så vidt jeg har forstået, ikke regeringens politik. Problemet for regeringen er blot, at regeringens støtteparti målrettet går efter at fastholde flygtninge og indvandrere i en marginal position for derved konstant at kunne pege fingre ad dem og få skabt den frygt, som dette parti lever af, og som regeringens politik konstant understøtter.

Læser man Danske Kommuner, kan man se, at der er borgmestre, der ud over generelt at være utilfredse med den lave ydelse, især peger på flygtninge, der er torturofre. At fastholde disse mennesker på den lave ydelse er ulogisk og dybt inhumant. De kan jo ikke klare at komme i arbejde. De bruger tid på Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, hvis de kan få en plads, og så på at lære dansk. Derfor virker det i strid med regeringens oprindelige begrundelse, at man ikke i hvert fald anerkender *denne* gruppe, der som minimum bør kunne få en højere ydelse.

Som nævnt støtter SF generelt Enhedslistens forslag.

Bodil Kornbek (KD):

Har starthjælpen haft den fornødne effekt? Har starthjælpen hjulpet indvandrere og flygtninge til en bedre integration og til en plads på arbejdsmarkedet? Kristendemokraterne er ikke i tvivl: Nej, det har ikke haft den effekt.

Det er nu ingen overraskelse, for vi har jo stået her før omkring det samme; i februar i år havde Kristendemokraterne et beslutningsforslag med samme indhold som det, vi har til førstebehandling i dag.

Kl. 15.50

Jeg må bare konkludere, at regeringens bagvedliggende teori om, at en lavere ydelse er lig med nemmere adgang til arbejdsmarkedet og er en enorm motivationsfaktor, ikke holder.

For det første forudsætter det, at der rent faktisk er arbejde at få, og for andet ved vi, at vi fortsat har et arbejdsmarked, hvor nyankomne ikke har specielt let ved at få arbejde og finde fodfæste.

Regeringen har sagt flere gange, at det er vigtigt, at borgere motiveres til at komme i arbejde, og at det at blive integreret i det danske samfund også hænger meget sammen med det at være på arbejdsmarkedet. Jeg er såmænd enig i de mål, men jeg må tage skarpt afstand fra midlet, nemlig starthjælpen.

Regeringen har faktisk udtalt, at vi skal gøre mere for at hjælpe den gruppe, som har svært ved at finde fodfæste i samfundet og på arbejdsmarkedet, og med regeringens egne ord vel at mærke »ikke ved at gøre dem til hjælpeløse klienter«. Det er jeg også enig i, men det nuværende system placerer da i høj grad de mennesker, der befinder sig på starthjælpen, i en klientrolle, hvor deres afhængighed af det sociale system tydeliggøres på en uværdig måde, når de skal bede sagsbehandleren om penge til at betale vintertøj til deres børn eller ydelse til et medlemskab i den lokale fodboldklub.

Hvad giver den bedste integration? Det er et vigtigt spørgsmål, som jeg tror alle partier er interesserede i at diskutere, så vi kan finde frem til: Hvordan fremmer vi integrationen?

Jeg må bare pointere endnu en gang, at starthjælpen ikke er en løsning. Jeg mener, regeringen sætter integrationen på højkant for en politik, som den tidligere regering afprøvede med en såkaldt introduktionsydelse, og det blev fundet for let og ubrugeligt.

I hele dette spil om økonomi bliver de helt store tabere børnene. Venstre understregede i sit oplæg om bedre vilkår for samfundets udsatte grupper, at alle børn har krav på at opleve en god barndom. Jeg går ud fra, at det også gælder børn af de svage indvandrer- og flygtningegrupper. Hvis alle børn har krav på en god barndom, burde ydelsesniveauet for forsørgelsen tage udgangspunkt i de økonomiske vilkår, et barn skal vokse op under.

Kristendemokraterne har hele tiden sagt, at starthjælpen er en isolationsydelse, og det mener vi fortsat den er. Nettoeffekterne af stramningerne med hensyn til integration er mere negative end positive.

Vi kan støtte Enhedslistens forslag.

Så skal jeg sige fra De Radikales ordfører, som ikke kunne være til stede, at De Radikale også støtter forslaget.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sige tak for debatten og starte med at glæde mig over, at vi jo kan se frem til en afskaffelse af starthjælpen, lige så snart vi får et regeringskifte – og med lidt held kan det vel allerede ske her i foråret. Måske ministeren kan kommentere

på det, det ved jeg ikke. Det er i hvert fald oplagt, at der er basis for en ny politik på det område, og det giver jo bestemt de flygtninge, de indvandrere, men også de danskere, som i dag efter bedste evne må overleve på starthjælp, et håb for fremtiden.

Desværre har jeg næsten svært ved at undre mig over, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti holder fast på, at en del af befolkningen fortsat skal leve af et beløb, der svarer til mellem halvdelen og tre fjerdedele af, hvad Forbrugerinformation kaldte et discountbudget.

Ministeren kunne ikke lide, at Forbrugerinformationens beregning blev brugt. Det er også i orden, men jeg synes jo så bare, at ministeren skal være behjælpelig med, at vi så hurtigt som muligt får lavet en officiel fattigdomsgrænse i Danmark, sådan at vi kan diskutere på basis af noget mere fælles, kvalificeret gods.

Der har været en tendens til, at debatten er blevet en talkrig – det viste ministerens indlæg jo også – og dermed har der også været en tendens til, at de menneskelige aspekter gemmes væk bag ved procenter og beregningsmetoder. Nu er det jo ikke sådan, at jeg underkender, at vi skal vide, hvad vi taler om, inklusive om starthjælpen har en stor betydning for, om folk kommer i arbejde eller ej, men jeg vil godt slå fast, at uanset om det er 15, 19 eller 20 pct. af starthjælpsmodtagerne, som i løbet af et år er kommet i arbejde, så er livet på starthjælp for det store flertal, altså de resterende, den barske virkelighed for mere end 2.000 voksne og et ukendt antal børn.

En alt for stor del af debatten om starthjælp har også været baseret på, hvordan verden ser ud fra, jeg fristes til at sige den rige side af bordet. Vi har især set integrationsministeren snakke med borgmestre og kritisere kommunale sagsbehandlere, men hvad når starthjælpsmodtagerne får ordet? Vi har bl.a. fået et indtryk gennem Starthjælpsnetværkets interview af 43 voksne og 23 børn på starthjælp, og det er jo rystende læsning om, hvor skidt de her mennesker bliver behandlet i det danske samfund, et indtryk, som jeg i øvrigt selv fik bekræftet på et møde i oktober i Odense, hvor vi havde været med til at samle 80 mennesker på starthjælp og kunne diskutere igennem med dem de vilkår, de lever under, som jo bl.a. betød, at den eneste måde, vi kunne gennemføre mødet på, var ved at sikre, at folk blev transporteret dertil, fordi folk ikke havde penge til at rejse landet rundt.

Gennemgående ser vi, at starthjælpsmodtagerne giver udtryk for, at de på den ene side er meget kede af deres situation, og på den anden side har de en voksende vrede mod systemet. Hvis der er nogen, der tror, at vrede og skuffelse er et godt element for integrationen, så tror jeg, man skal tro om igen.

Den artikelserie, der var i Politiken, gav også en brik til billedet af, hvordan det er at leve på starthjælp i Danmark. Her vil jeg så nævne, at i hvert fald integrationsministeren helt tydeligt også har læst artiklen, men desværre ikke har læst artiklen særlig grundigt, for f.eks. fremhævede integrationsministeren under samrådet den 18. november eksemplet med en start-hjælpsmodtager, der ærgrede sig over, at det ikke var ham, der gjorde rent på den skole, hvor han gik til sprogundervisning. Ministeren brugte eksemplet til at underbygge påstanden om, at der er arbejde nok. Men hvis man læser hele interviewet, kan man se, at starthjælpsmodtagernes ærgrelse skyldes, at han ikke har de samme muligheder på arbejdsmarkedet som danskerne bl.a. på grund af sprogbarrieren; og det giver jo en væsentlig forskel.

Jeg vil også sige, at debatten om starthjælp meget godt illustrerer de forskelle, der er i holdninger mellem regeringen og Dansk Folkeparti på den ene side og så oppositionen på den anden side. Regeringen har helt konsekvent den opfattelse, at lavere ydelser bringer flere i arbejde, og hvis det er rigtigt, vil det selvfølgelig også være naturligt – måske ikke lige før et forestående valg, men så i hvert fald bagefter – at foreslå generelt lavere ydelser til arbejdsløse. Der er jo ikke nogen grund til, at det kun er udlændinge, der skal have den her specielt gode behandling med at få lavere ydelser, sådan at de hurtigt kan komme i arbejde. Jeg synes jo bare, at regeringen skal tone rent flag i stedet for hele tiden at pakke det ind i snak om særlige grupper, som skal have et kærligt spark osv.

Når Dansk Folkeparti taler, er det jo mere åbent og ærligt. F.eks. har hr. Søren Krarup udtalt, at »man ikke bare kan komme rejsende fra den anden side af jordkloden og være ligestillet med danskere«. Altså det er jo ren bagdel at trutte i. Der bliver tingene jo sagt lige ud; der er jo ikke noget besvær med at forstå, hvad det handler om. Det synes jeg også at Venstre og Konservative kunne sige direkte i stedet for alt det omsvøb, som vi bliver præsenteret for.

Omvendt er vi altså et mindretal – og efter næste valg et flertal – som fastholder, at forud-

sætningen for at blive integreret i samfundet og på arbejdsmarkedet, jo er, at man ikke bare lige kan overleve i form af at kunne købe den tilstrækkelige mad, men også at man er i stand til at deltage i sociale aktiviteter for en selv og ens børn, og det giver starthjælpen ikke mulighed for.

Jeg har et par bemærkninger til regeringspartierne og Dansk Folkepartis ordførere, for jeg synes, at mange af de ting, som blev bragt frem, var lidt tankevækkende med hensyn til, hvor lemfældigt man omgås både med tal og med menneskers skæbne, f.eks. når både Venstre og Det Konservative Folkeparti taler om, at man skal tjene 23.000 kr., for at det kan betale sig at få et arbejde; man skal tjene mindst 23.000 kr., hvis ikke man havde starthjælpen. Men det har da ikke noget med starthjælpen at gøre, det har noget at gøre med nogle andre regler i sociallovgivningen, som i øvrigt er blevet ændret, og som ikke er gældende mere, og derfor er det tal simpelt hen ikke rigtigt.

Vi hørte, hvordan hr. Oppfeldt påkaldte sig folkepensionens grundbeløb, som der jo ikke er nogen mennesker i Danmark, der lever for. Folkepensionens grundbeløb er der ingen, der lever for, fordi man har erkendt, at det kan ingen leve for, og derfor giver man et pensionstillæg. Dansk Folkeparti synes ikke engang, at det er nok med et pensionstillæg og har derfor insistet på, at der oveni også skulle være en ældrecheck. Al respekt for det, for vi er faktisk enige i, at selv med folkepensionens grundbeløb og pensionstillægget og ældrechecken har de ældre ikke for meget. Men så er det jo bare underligt, hvorfor man så nøjes med at sammenligne med den lille del af det, der hedder folkepensionens grundbeløb.

Man bliver også ved med at insistere på påstanden om, at det skal kunne betale sig at arbejde, selv om enhver ved, at det *kan* betale sig at arbejde, for hvis man ikke tager anvist arbejde, så er virkeligheden jo den, at man får frataget de ydelser, som ligger.

Når Dansk Folkeparti derfor spørger eller nærmest konstaterer, at Enhedslisten ingen forslag har til, hvordan vi skal undgå, at folk vedbliver at få overførselsindkomst, så er svaret: Jo, det har Enhedslisten et meget enkelt forslag til: Tilbyd dem arbejde; tilbyd alle på kontanthjælp og alle på starthjælp arbejde. Så enkelt er forslaget. Så bliver det problem løst i løbet af ganske kort tid, for enten tager de arbejdet, og så er de i arbejde, eller også tager de ikke arbejdet, og så

skal de ikke have hverken kontanthjælp eller starthjælp. Så der er en meget enkel løsning på det problem.

Kl. 16.00

Men det kræver selvfølgelig, at man har mod til at ville satse på at skabe beskæftigelse, og der må vi jo konstatere, at den arbejdsløshedsregering, vi har, ikke har modet til at skabe beskæftigelse. Den har kun modet til at sidde og kigge på, at arbejdsløsheden vokser dag for dag.

Så er det jo også manipulation, når hr. Oppfeldt spørger heroppefra, hvordan man på den ene side kan snakke om stor fattigdom og på den anden side snakke om, at det er ganske få penge, det drejer sig om. Jamen det er jo, fordi det er fattigdom for en lille gruppe. Det er jo en meget lille gruppe, som er på starthjælp. Jeg tror, at 4.000 personer har været på starthjælp et helt år. Aktuelt tror jeg, at det er 2.000 eller noget i den størrelsesorden.

Hvis vi bare tager de 20 mio. kr., som vi foreløbig har pålagt kommunerne, er det ved lidt hovedregning 10.000 kr. pr. person. Det er ca. 1.000 kr. om måneden. Ups, det er jo meget, når man får så lav en indtægt. Så det er en meget lille gruppe, der bliver påført stor fattigdom.

Det er jo også det, der er så urimeligt i hele denne politiske linje, at man for at tilfredsstille en eller anden opfattelse af, at indvandrere og flygtninge er nogle værre nogle, der snyder og svindler og stjæler af statskassen, og hvad ved jeg, så vælger man en lille gruppe og gør dem til en slags syndebukke og giver dem nogle særlig dårlige forhold.

Jeg er klar over, at hr. Bøgsted ikke er ordførem, men jeg bliver nødt til at forholde mig til det, han sagde, for det blev jo læst op, og der var også andre, der sagde det, ministeren sagde det også, nemlig at vi i forslaget er meget optaget af de internationale konventioner. Jeg erkender, at der i forslaget står:

»Efter FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder anerkender staterne blandt andet ethvert menneskes ret til social tryghed (artikel 9) og ret til en tilstrækkelig levefod (artikel 11).«

Ja, det er rigtigt, at det står i bemærkningerne til vores forslag. Det er nemlig et citat fra bemærkningerne til regeringens forslag om indførelse af starthjælpen, så det er åbenbart regeringen, der er utrolig optaget af det. Vi har bare tilladt os at citere, hvad regeringen har sagt. Jeg erkender, at det er en stor fejl, og at det er noget, man skal passe på med at gøre, for man kan

komme frygtelig galt af sted. I det her tilfælde mener jeg nu ikke, at vi er kommet så galt af sted. Så kritikken på det punkt må ene og alene rettes mod regeringen.

Men afslutningsvis tak for debatten. Det er ikke altid, at resultatet af en debat er så positivt, som det har været i dag. Lige så snart der er udskrevet valg, så går der 3 uger, så er der en ny regering, og så er denne her særlig lave starthjælp, der handler om at udpege en bestemt gruppe med særlig dårlige vilkår i det danske samfund, en saga blot. Det må vi så se frem til.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det kræver vel, at oppositionen er enig om sit forslag. Nu har man haft flere måneder til at arbejde med det her beslutningsforslag, og det er i hvert fald kommet frem her i debatten, at der er forskellige metoder hos oppositionen til at få afskaffet starthjælpen. Det rækker i hvert fald for Socialdemokratiet, som jo ikke har sat penge af til at afskaffe starthjælpen, og det forsvarer hr. Søren Søndergaard jo delvis. Han siger, at der vist nok er sat 20 mio. kr. af. Sådan skal man forholde Socialdemokratiets forslag. Det Radikale Venstre har sat 100 mio. kr. af.

Det er da ret centralt, når vi taler om, hvad alternativet til starthjælpen er. Det er en opposition, som har tre forskellige forslag. Hvis man skal føre de her forslag ud i livet, så får man også tre forskellige serviceniveauer over for borgerne.

Man har da krav på at få at vide, hvad det betyder, når man ikke sætter penge af. Hvordan får folk et højere niveau, når man ikke sætter penge af? Og hvis man sætter 100 mio. kr. af, kommer man så op på et kæmpe niveau? Eller er det mere end dansk kontanthjælp? Jeg synes, der har været slingrekurs i oppositionen i dag.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det eneste sted, der er slingrekurs, er inde i hr. Oppfeldts eget hoved. Det, der er enighed om, er det, der står øverst, nemlig »Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af starthjælpen og forhøjelse af introduktionsydelsen til kontanthjælpsniveau«. Det er lige præcis det, alle de partier, vi har snakket om her, er fuldstændig enige om.

Så kan vi have, ligesom regeringen åbenbart har, nogle vanskeligheder ved at sige præcis, hvad det kommer til at koste, fordi vi bl.a. ikke

ved, hvor mange penge man i kommunerne har måttet give i ekstra tilskud, vi kender ikke de administrative omkostninger osv., osv. Vi ved heller ikke præcis, hvor mange der er på start-hjælp osv. De ting kan der være diskussion om.

KL 16.05

Så kan der være en diskussion om, hvor mange penge der er afsat. Vi havde afsat et stort beløb. Jeg er sikker på, at hr. Oppfeldt har studeret Enhedslistens finanslovsforslag og derfor har set, at vi har afsat et stort beløb for at være sikre, men det er sådan set ligegyldigt.

Vi er enige om princippet, og derfor vil det blive gennemført, uanset om det koster det ene eller det andet beløb, og det vil det blive, fordi vi ikke vil være med til at skabe en gruppe, ligesom vi ikke vil være med til det med østarbejderne, der kan gå ind på det danske arbejdsmarked og føle sig fristet til at tage sort arbejde og gå ud og underbyde danske arbejdere og danske overenskomster. Det er det, vi er imod, og derfor vil vi ikke acceptere, at der bliver skabt sådan en gruppe, og det burde alle partier, der taler almindelige lønmodtageres interesser, kunne forstå.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Til at føre politik hører jo også, at man kan anvise finansieringen for den politik, man ønsker at gennemføre, resten er jo vindsteg, luftfrikadeller, tomme løfter og alt muligt andet, så er det jo bare løfter, der skal bruges til den valgkamp, hr. Søren Søndergaard taler om. Det hører da med at fortælle, hvor pengene skal komme fra. Det er da et meget afgørende spørgsmål at stille her, så nytter det ikke, at hr. Søren Søndergaard siger, at vi har forskellige veje frem og bla-bla-bla. Det er da helt afgørende at finde ud af, hvordan det her finansieres, og det er der ikke enighed om i oppositionen, det kan jeg bare konstatere.

Så kan jeg sige, at vi synes, at en model som den, vi har gennemført, der giver tilskyndelse til, at folk går i arbejde, er rigtig. Og for den, der står over for et rengøringsjob, skal det vel næppe være afgørende, om man har fulde danske sprogkundskaaber. Det afgørende er vel, at folk får det arbejde, når de kan.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sige til hr. Oppfeldt, hvad enten vi snakker om 20 mio. kr. eller 100 mio. kr., så er det mange penge sidst på måneden, det er jeg godt

klar over, men i det store husholdningsbudget er det meget få penge.

Hvis det nu lykkedes at få forhindret regeringens forslag om at forhøje olieforekomsterne i Nordsøen til A.P. Møller-koncernen – er det frem til 2043, det er ideen at forhøje dem? – og få lavet en aftale, en ordentlig aftale, der bare betyder, at vi laver et beskatningsniveau, der er nogenlunde sammenligneligt med andre lande omkring os, så er der jo rigeligt med penge til ikke alene at finansiere det, men også mange andre gode ting for den del af den danske befolkning, der er dårligt stillet.

Jeg synes, at vi skal tage denne her diskussion op i forbindelse med finanslovsdiskussionen. Jeg synes, at hr. Flemming Oppfeldt skal være os behjælpelig med, at vi kan tage den op, ved at gå herop og forklare, hvor meget regeringen mener, at vores forslag vil koste. Regeringen har embedsmænd, vi kan også få ministeren til det. Så skal vi nok ved finanslovdebatten næste fredag svare hr. Oppfeldt på, hvor pengene skal komme fra med et samlet forslag. Der er forskellige forslag i dag, vi skal nok gøre det samlet, det tror jeg godt vi kan nå til på fredag, så det synes jeg at hr. Oppfeldt skal afprøve. Det kræver bare én ting: at vi får beløbets størrelse at vide fra regeringen.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Karen Klint for en kort bemærkning til hr. Søndergaard, men vi skal lige have hr. Flemming Oppfeldt først.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Hør nu her, det er jo bizart. I dag sidder vi og diskuterer fem beslutningsforslag fra oppositionen, så tager man lige et budgettjek, bare på et tilfældigt et af forslagene, der mangler 100 mio. kr., og så siger hr. Søren Søndergaard, at det må vi drøfte i næste uge.

Altså for at man kan være opposition og være troværdig opposition, så skal det da være finansieret, det, man kommer med, ellers er det en fuldstændig overflødig debat, og de, der måtte følge denne her debat, kan ikke lægge nogen seriøsitet i, hvad oppositionen er kommet med i dag.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Nu skal jeg sørge for, at jeg retter bemærkningen til den rigtige, så det er til hr. Søren Sønder-

gaard, og det var netop, fordi jeg tidligere i dag henlede opmærksomheden på det svar, vi har fået fra beskæftigelsesministeren. Socialdemokraterne har faktisk spurgt beskæftigelsesministeren, vi har spurgt regeringen, hvad det koster at ophæve starthjælpen, og der har vi nu fået et svar på halvanden side, hvor der står, at det kan man ikke sådan lige beregne.

Derfor handler det ikke kun om, hvad det koster i kroner og øre at fortsætte starthjælpen, eller hvad det koster at afskaffe den, det handler også om principper for, hvordan vi behandler andre mennesker, principper for, hvad vi tror på, der får mennesker i arbejde. Jeg tror bestemt også, at hr. Søren Søndergaard vil dyrke det svar, vi har fået til fru Anne-Marie Meldgaard, men vi tager det gerne op, når vi skal drøfte finanslov, for så kan det være, at vi har kunnet få nogle supplerende svar fra regeringen.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Nu hørte jeg ikke rigtig noget spørgsmål, men vi lader alligevel hr. Søren Søndergaard svare.

Kl. 16.10

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg ved heller ikke, om hr. Flemming Oppfeldt var uopmærksom, da fru Karen Klint fra Socialdemokraterne læste svaret fra beskæftigelsesministeren op. Det har været en lang dag, og man kan selvfølgelig godt være uopmærksom et øjeblik.

Jeg synes, at vi i stedet kan løse problemet ved, at beskæftigelsesministeren træder i karakter og går på Folketingets talerstol og meddeler, hvad det vil koste at afskaffe den særlig lave, diskriminerende starthjælp. Så er problemet jo løst.

Hvis det nu viser sig, at det er 20 mio. kr., så er der jo ikke noget problem. Det kan også være, at beløbet er større, og det kan også være, at vi har afsat alt for meget på vores finanslovsforslag fra Enhedslistens side. Så kan vi bruge de penge til andre gode formål for de dårligst stillede danskere.

Men jeg synes, vi kan få afklaret hele det her, ved at beskæftigelsesministeren nu går på talerstolen og løfter sløret for det, man ikke har løftet sløret for i et skriftligt svar til Socialdemokraterne. Så får vi jo se, om der er andet end varm luft i hr. Oppfeldts indlæg.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre beskyttelse af lønmodtagere mod opsigelse i forbindelse med barselorlov.

Af Bodil Kornbek (KD) m.fl.
(Fremsat 11/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

For omtrent halvandet år siden blev problemstillingen om bedre beskyttelse af lønmodtagere mod opsigelse i forbindelse med barselorlov rejst første gang. Dengang, fordi man frygtede, at der med de nye, udvidede barselregler ville rejse sig en eksplosion af sager, hvor kvinder blev afskediget på grund af graviditet, eller fordi de var på barselorlov.

Regeringen lovede dengang, at man ville undersøge omfanget af afskedigelser som følge af graviditet eller barsel, herunder om der var behov for at se på reglerne om størrelsen af godtgørelsen, som en arbejdsgiver skal betale, hvis han ulovligt afskediger en ansat. Det førte til, at regeringen i oktober i år afleverede en redegørelse til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg som opfølgning på B 94.

Som det fremgår heraf, er det regeringens vurdering, at det er for tidligt at drage den konklusion, at der er én stigning i antallet af afskedigelser på grund af graviditet eller barsel efter